UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Teaching Guide					
Identifying Data				2015/16	
Subject (*)	Os discursos críticos nas literaturas e nas culturas en lingua galega e portuguesa		Code	613484031	
Study programme	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade				
Descriptors					
Cycle	Period		Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period		First	Optativa	3
Language	Galician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Galego-Portugués, Francés e Lingüística				
Coordinador	Samartin López-Iglesias, Roberto	E-mail	roberto.samartin@udc.es		
Lecturers	Samartin López-Iglesias, Roberto	E-mail	roberto.samartin@udc.es		
Web	http://www.udc.es/filo/mestrados/MLCD/version_antiga/mestrado_literatura_lcd.html				
General description	Estudo dos principais discursos crítico-metodolóxicos presentes no intersistema cultural veiculado en lingua galego-portuguesa				

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes.
A3	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais.
A4	Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos.
A5	Aplicar as técnicas de análise cultural respectando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos.
A6	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural máis extenso que transcenda os límites dunha soa lingua e / ou nación, atendendo á diversidade cultural.
A7	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cinema, as artes, no marco da diversidade cultural.
A8	Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais.
A9	Ser capaz de realizar achegas creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais.
A10	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos.
A11	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.
A12	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos anglófono, hispánico e galego-portugués.
A13	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.
B1	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos.
B2	Demostrar un compromiso ético contra as desigualdades.
B3	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade.
B4	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador.
B6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos ou non familiares en contextos interdisciplinares.
B8	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación.
B9	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Conocer las principales corrientes teóricas que integraron e integran la reflexión sobre la literatura y la cultura, así como sus antecedentes	AC1	BC4	
Comprender los procesos históricos de los estudios literarios y culturales y sus cambios de paradigma.		BC8	
Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais.	AC3	BC1	
Analisar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos.	AC4	BC8	
Aplicar as técnicas de análise cultural respectando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos.	AC5	BC1	CC4
Integrar os estudos literarios nun contexto cultural máis extenso que transcenda os límites dunha soa lingua e/ ou nación, atendendo á diversidade cultural	AC6	BC1 BC2	CC4
Alargar o conceito de literatura, através da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cinema, as artes, no cadro da diversidade cultural.	AC7	BC9	CC3
Aplicar técnicas de análise cultural en contextos diversos	AC10	BC1	
Adquirir as habilidades necesarias para analisar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.	AC11	BC6	CC6
Coñecer e valorizar a diversidade cultural, con especial atención ao âmbito galego-portugués.	AC12	BC1 BC3	CC8
Adquirir a capacidade de utilizar ferramentas e recursos de investigación aplicados no âmbito dos estudos literarios e culturais	AC13	BC9	CC3
Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais	AC8	BC3	CC6 CC8
Ser capaz de realizar achegas creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais.	AC9		

Contents	
Topic	Sub-topic
1. A crítica e (é) a cultura	1.1. Función e posición da crítica nos sistemas culturais 1.2. Teoría(s) da crítica literaria e cultural
2. Campo da crítica e espazo da canonización	2.1. Crítica e historiografia literaria/ cultural 2.2. Crítica e procesos de canonización
3. Discursos críticos na Galiza, Portugal, Brasil e PALOP	3.1 Crítica e conflito 3.2. Crítica e identidade 3.3. Alternativas críticas

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A6 A8 A10 A12 B2 B3 C6	8	6	14
Directed discussion	A4 A5 A9 C8	7	5	12
Supervised projects	A3 A7 A11 A13 B4 B6 B8 B9 C3	1	20	21
Workbook	A1 B4 C4	1	22	23
Oral presentation	B1 B8 C8	2	2	4
Personalized attention		1	0	1
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	**Description**
Guest lecture / keynote speech	Presentación, desenvolvemento e análise de contidos teóricos e procedementais fundamentais para o alumnado atinxir as competencias e destrezas previstas no seminario.
Directed discussion	Presentación polo profesor ou polo alumnado dunha serie de casos teórico-práticos para a súa análise conxunta e colaborativa ao longo das sesións presenciais.
Supervised projects	Realización dun breve estudo relacionado cos asuntos abordados no seminario. Este traballo poderá ser realizado de maneira individual ou colectiva (de acordo coa planificación realizada polo profesor no inicio do seminario).
Workbook	Realización dunha seria de lecturas breves previamente seleccionadas polo docente relacionadas directamente cos contidos abordados no seminario.
Oral presentation	Exposición oral ao conxunto da turma dos resultados do traballo tutelado e/ou de unha lectura breve atribuída de entre a listaxe fornecida polo profesor no início das sesións. Durante esas presentacións orais, o alumnado utilizará os recursos tecnolóxicos precisos ao efecto e demostrará a asunción e a aplicación práctica dos contidos, destrezas e competencias abordados durante o seminario.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**
Supervised projects Workbook Oral presentation	Ao lado do labor de acompañamento realizado no horario de atendemento marcado polo profesor responsábel polo seminario, a atención personalizada estará dirixida especialmente (que non unicamente) para o apoio á realización do Traballo Tutelado, das Lecturas e da Apresentación Oral. De maneira xeral, cada alumno/a asistirá polo menos a unha sesión de atendemento previa á exposición da leitura e/ou a entrega do traballo. Para a realización das actividades previstas e a fin de obter unha orientación adecuada, é fundamental que o alumnado comunique de maneira fluída e frecuente tanto os seus progresos como as súas eventuais dificultades. Além diso, cada estudante poderá realizar toda clase de consultas en relación ao desenvolvemento da materia, quer no horario de atendemento quer através do correo electrónico

Assessment			
Methodologies	**Competencies / Results**	**Description**	**Qualification**
Guest lecture / keynote speech	A1 A6 A8 A10 A12 B2 B3 C6	Serán avaliados o nivel de análise e compreensión das materias expostas, así como a resolución dos problemas apresentados durante estas sesións, quer através de estudos de caso ou análise de fontes documentais específicas, quer no trascurso das ?discusións dirixidas?, do ?traballo tutelado? e/ou da ?presentación oral?	10
Directed discussion	A4 A5 A9 C8	Será avaliado o rigor e a profundide da análise, as cuestións eventualmente levantadas durante as intervencións, a frecuencia destas e, en xeral, todos os contributos relacionados co acompañamento/ desenvolvemento da materia.	20
Supervised projects	A3 A7 A11 A13 B4 B6 B8 B9 C3	Serán avaliados os conteúdos focados e os resultados do proceso ensino-aprendizaxe en relación á consecución dos obxectivos procurados no seminario. Levarase tamén en conta a calidade lingüística do texto entregado, a capacidade para a aprendizaxe autónoma e/ou o traballo en equipa, a capacidade analítica e crítica, e a adecuación aos obxectivos formulados polo profesor para esta actividade.	30
Workbook	A1 B4 C4	Para alén da eventual presentación oral dunha das lecturas propostas, será avaliado o nivel de análise e compreensión das restantes lecturas demostrado no trascurso das outras apresentacións orais e nas discusións dirixidas.	20

Oral presentation	B1 B8 C8	Correspóndese com os resultados e procedimentos do traballo tutelado e, eventualmente, coa estrutura e os contidos principais do texto breve atribuído polo profesor no inicio das sesións para a leitura analítica por parte do alumno/a. Será avaliada fundamentalmente a comprensión e o dominio do contido apresentado e a utilidade da presentación para os propósitos da materia. Levarase tamén en conta a calidade lingüística, a organización e a secuencia expositiva, a clareza e precisión na exposición, a interacción co auditorio, o uso do tempo dispoñíbel e a elaboracion e utilización dos recursos tecnolóxicos.	20

Assessment comments
Non será posíbel superar a materia sen realizar o traballo tutelado. A avaliación do seminario será feita de forma continua. Nela serán levados en conta non apenas os itens referidos no lugar correspondente mais tamén, de maneira transversal, as competencias lingüísticas, argumentativas e para a aprendizaxe colaborativa demostradas ao longo do proceso de ensino-aprendizaxe. Todas as actividades deberán ser entregadas de acordo cos prazos e os procedementos fixados no início das sesións. As persoas matriculadas a tempo parcial e que solicitasen e obtivesen dispensa académica realizarán ou entregarán as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente co profesor. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante e, se non puider asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico. Se houver criterios específicos de avaliación para algunha das tarefas propostas, estes serán oportunamente disponibilizados polo profesor responsábel da materia en formato "rúbrica" na sala de aulas ou a través do moodle. O docente fornecerá, igualmente, as oportunas instrucións para o correcto desenvolvemento de cada unha das actividades previstas. As persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar na altura da segunda edición ordinaria, nas datas marcadas aos efectos de avaliación pola Facultade de Filoloxía, os traballos que foren solicitados e superar tamén aquelas probas (orais e/ou escritas) marcadas polo profesorado responsábel da materia. Será considerado Non Presentado aquel alumno ou alumna que non realize e expoña o traballo tutelado e as leituras encomendadas.

Sources of information

Basic	- Bourdieu, Pierre (1991). ?Le champ littéraire. Avant propos?. ctes de la Recherche en sciences sociales, nº 89, pp. 3-46 - Bourdieu, Pierre (1992). Les règles de l?art. Genèse et structure du champ littéraire. Paris: Éditions du Seuil - Bourdieu, Pierre (1985). La distinction: critique sociale du jugement. Paris: Éditions de Minuit - Casas, Arturo (2002). ?A Teoría crítica da cultura e a planificación dos estudos socioculturais (para ler González-Millán)?. Anuario de estudios literarios galegos, 29-38 - Casas, Arturo (2007). ?Xoán González-Millán: itinerarios teóricos?. Helena González Fernández & María Xesús Lama (eds.), Actas do VII Congreso Internacional de - Figueroa, Antón (2001). Nación, literatura, identidade: comunicación literaria e campos sociais en Galicia. Vigo: Edicións Xerais de Galicia - Figueroa, A.; González-Millán, X. (1997). Communication littéraire et culture en Galice. Paris: L'Harmattan - Fowler, B. (1997). Pierre Bourdieu and Cultural Theory. Critical Investigation. London: Sage - González-Millán, X. (2000). Resistencia cultural e diferencia histórica: a experiencia da subalternidade. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco - Even-Zohar, Itamar (2007). Polisistemas de cultura. Tel Aviv: Unit of Culture Research, Tel Aviv University (acesíbel en http://www.tau.ac.il/~itamarez/ - Even-Zohar, Itamar (2010). Papers in Culture Research. Tel Aviv: Unit of Culture Research, Tel Aviv University (acesíbel en http://www.tau.ac.il/~itamarez/ - Lamont, M. & Fournier, M. (1992). Cultivating Differences. Symbolic Boundaries and the Making of Inequalitiy. Chicago and London: The University of Chicago Press - Lourido Hermida, Isaac (2011). As alternativas sistémicas da Historia literaria en situación de conflito cultural. Desenvolvimentos teóricos e modelos de renovación nos casos galego e quebequense. Departamento de Literatura Española, Teoría da Literatura e Lingüística Xeral, Universidade de Santi - Nooy, W. de (2005). ?Culture in networks?. The Collection and Analysis of Network Data. Summer School of the Quantitative Methods, the Social S - Pageaux, D. H. (2007). Littératures et Cultures en dialogue. Paris: L'Harmattan - Rees, C. van (1983). ?Advances in the Empirical Sociology of Literature and the Arts: The Institutional Approach?. Poetics 12, 285-310 - Samartim, Roberto L.I. (2010). O processo de construçom do sistema literário galego entre o franquismo e a transiçom (1974-1978): margens, relaçons, estrutura e estratégias de planificaçom cultural. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da USC - Sapiro, G. (2007). ?Pour une approche sociologique des relations entre littérature et idéologie?. COnTEXTES 2 (acesíbel en http://contextes.revues.org/index165.html) - Sela-Sheffy, R. (2002). ?Canon Formation Revisited: Canon and Cultural Production?. Neohelicon XXIX(2), 141-159 - Tarrío Varela, Anxo e Abuín González, Anxo (eds.) (2004). Bases metodolóxicas para unha historia comparada das literaturas da Península Ibérica. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da USC - Thiesse, A. (1999). La Création des identités nationales: Europe XVIIIe XXe siécle. Paris: Éditions du Seuil - Torres Feijó, Elias J. (2004). ?Roma locuta causa finita? Sobre docência e crítica da literatura e da cultura?. Aurora Marco et al. (eds.), Actas del VII Congreso Internacional de la Sociedad Española de Didáctic - Castells, Miguel (2003). La era de la información. El poder de la Identidad. Madrid: Alianza Editorial

Complementary	- Angenot, Marc (1979). Glossaire pratique de la critique contemporaine. Quebec: Éditions Hurtubise HMM - Cabral, Amilcar (1999). Nacionalismo e cultura. Compostela: Laiovento - Casas, Arturo (coord.) (2004). Elementos de crítica literaria. Vigo: Xerais - Claval, Paul (2003). Géographie culturelle: une nouvelle aproche des sociétés et des milieux. Paris: Armand Colin - Cunha, Carlos Manuel Ferreira da (2002). A construção do discurso da história literária na literatura portuguesa do século XX. Braga: Centro de Estudos Humanísticos/ Universidade do Minho - Fortin, N. (1994). Une littérature inventée. Littérature québécoise et critique universitaire (1965-75). Presses de l'Université Laval: Sainte Foy - Gaard, Greta; Murphy, Patrick (1998). Ecofeminist Literary Criticism: Theory, Interpretation, Pedagogy. Urbana and Chicago: University of Illinois Press - Godzich, Wlad (1998). Teoría literaria y crítica de la cultura. Madrid: Cátedra-Universitat de València - Gutiérrez García, Santiago (2007). ?La lírica gallegoportuguesa en los procesos de hegemonización y canonización de la literatura gallega?. Anuario de Estudios Medievales, 37/1: 245-265 - Harlow, B. (1987). Resistance literature. Methuen: New York - Hooper, Kirsty (2005). ?Novas cartografías nos estudos galegos: nacionalismo literario, literatura nacional, lecturas posnacionais?. Anuario de Estudos Literarios Galegos: 64-73 - Jameson, Fredric; ?i?ek, Slavoj (1998). Estudios culturales. Reflexiones sobre el multiculturalismo. Buenos Aires: Paidós - LaCapra, Dominick (2006). Historia en tránsito: experiencia, identidad, teoría crítica. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica - Edgardo Lander (comp.) (2000). La colonialidad del saber: eurocentrismo y ciencias sociales. Perspectivas Latinoamericanas. Buenos Aires: Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales - López Silva, Inmaculada (2004). Teatro e canonización. A crítica teatral na prensa periódica galega (1990-2000). Lugo: Tris Tram - Mata, Inocência (1992). Emergência e existência de uma literatura (O caso santomense). Linda-a-Velha - Cochón Otero, Iris & Rábade Villar, María do Cebreiro (2004). "A crítica no campo literario. Teorías críticas e identidades emerxentes". Elementos de crítica literaria, Vigo: Xerais, pp.161-204 - Moi, Toril (1985). Sexual/Textual Politics. Feminist Literary Theory. London and New York: Routledge - Moisan, Clément; Saint-Jacques, Denis (dirs.) (1987). ?L?Autonomisation de la littérature?. Études littéraires, 20, 1. - Nooy, Wouter de (1991). ?Social Networks and Classification in Literature?. Poetics, 20: 507-537 - Rees, K. van (1983). ?How a Literary Work Becomes a Masterpiece: On the Threefold Selection Practised by Literary Criticism?. Poetics, 12: 397-417 - Reis, Carlos (coord.) (1991-1996). História crítica da literatura portuguesa. 9 vol, Lisboa: Verbo - Saraiva, António José (2000). História da cultura em Portugal. Lisboa: Gradiva - Schmidt, Siegfried J. (1983). ?The Empirical Science of Literature ESL: A New Paradigm?. Poetics, 12: 19-34 - Torres Feijó, E. J. (2004). ?Potencialidades na indústria de ideias na Galiza actual para o relacionamento galego-luso-afro-brasileiro?. [Actas do] VIII Congresso Luso Afro Brasileiro de Ciências Sociais, Coimbra: Centro de Estudos Socia

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments
Todas as cuestións non contempladas explicitamente nesta guía ou as eventuais dúbidas en relación co desenvolvemento da materia serán resolvidas polo profesorado no seu horario de atendemento, nas sesións presenciais ou no correo electrónico que figura no lugar correspondente.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.